การพัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้ติดสุราอย่างครบวงจร หอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

อุไรวรรณ พัฒนสัตยวงศ์ ศศ.ม(จิตวิทยาการปรึกษา),

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หลักการและเหตุผล

- โรคติดสุราเป็นโรคเรื้อรังที่ก่อให้เกิดผลกระทบมากมายทั้งทางด้านสุขภาพ ครอบครัว การประกอบอาชีพและสังคม
- หอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลสงขลานครินทร์มีผู้ป่วยโรคติดสุราเข้ารับการรักษามากเป็นหนึ่งในห้าโรคแรกที่พบบ่อยของผู้ป่วยด้วยโรคทางจิตเวชอื่นๆ
- ผลการรักษาที่ผ่านมายังมีผู้กลับไปดื่มสุราและเข้ามารับการรักษาซ้ำทุกปี
- ทีมพัฒนางานบริการผู้ป่วย (Patient Care Team-PCT) ประกอบด้วยบุคลากรภาควิชาจิตเวชศาสตร์และหอผู้ป่วยจิตเวช จึงมีความเห็นร่วมกันในการพัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้ติดสุราอย่างครบวงจรขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้ติดสุราที่มารับการรักษาสามารถเลิกดื่มสุราหรือรู้จักเลือกวิธีการดื่มสุราอย่างปลอดภัยสำหรับตนเอง
- สร้างเครือข่ายการดูแลรักษาผู้ติดสุราในครอบครัวและชุมชน
- พัฒนาคุณภาพงานบำบัดรักษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ติดสุรา

วัตถุประสงค์

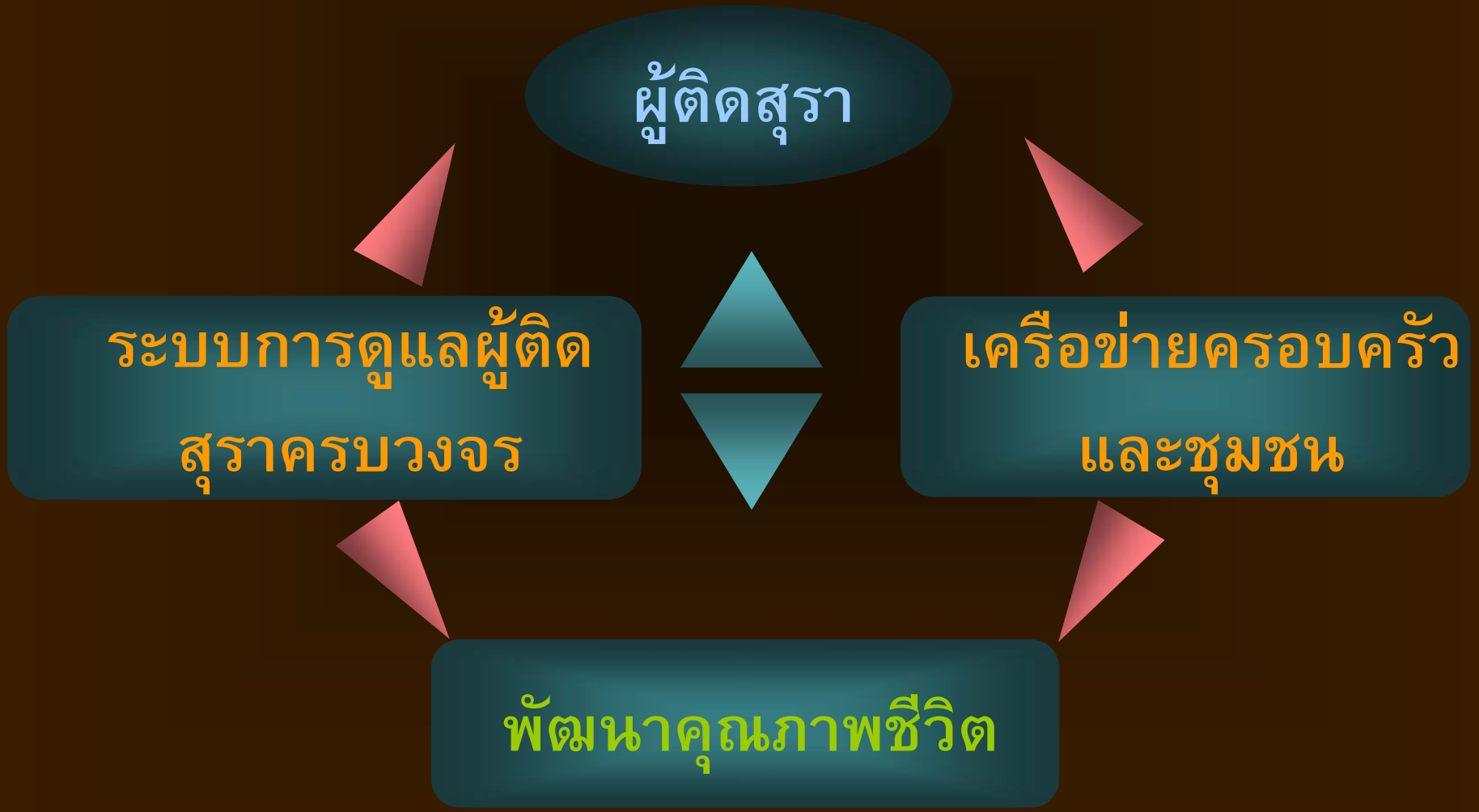
ผู้ติดสุรา
ระบบการดูแลผู้ติดสุราครบวงจร
เครือข่ายครอบครัวและชุมชน
พัฒนาคุณภาพชีวิต

บริบทของหน่วยงาน

- โรงพยาบาลสงขลานครินทร์เป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ระดับตติยภูมิ ขนาด 700 เตียงให้บริการประชาชนทั่วภาคใต้
- หอผู้ป่วยจิตเวชมีเตียงสามัญ 20 เตียง ห้องพิเศษ 5 ห้อง เน้นให้บริการผู้ป่วยจิตเวชที่มีอาการรุนแรงระยะสั้น
- การพัฒนาระบบการดูแลผู้ติดสุราอย่างครบวงจร เป็นการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วย จิตแพทย์ พยาบาลจิตเวช นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์
- เน้นการพัฒนาคุณภาพงานบริการโดยให้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง

ประชากรเป้าหมายผู้รับผลงาน

ผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยจิตเวช

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2549 เป็นต้นมา

วิธีดำเนินงาน

- ประชุมทีม **Pct.** ของภาควิชาจิตเวชศาสตร์และหอผู้ป่วยจิตเวช
- พิจารณาความเป็นไปได้ของการพัฒนาระบบงานบริการอย่างครบวงจร
- ลงความเห็นร่วมกันเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้ติดสุราอย่างครบวงจร
- ดำเนินการร่วมกันโดยทีมสหวิชาชีพทั้งจากภาควิชาฯและหอผู้ป่วยฯ

กระบวนการปฏิบัติงาน

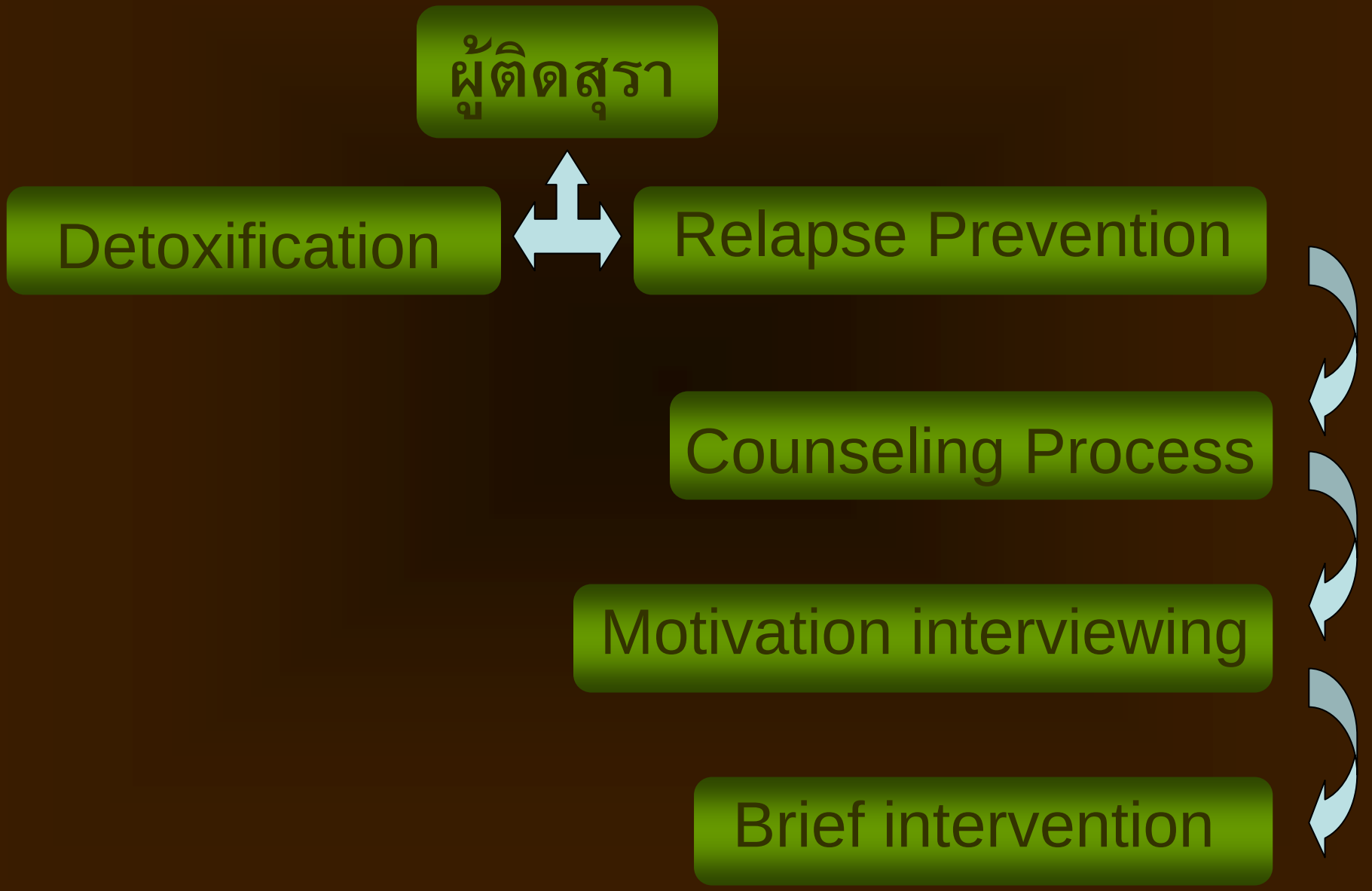

วิธีประเมินผลและดัชนีชี้วัด

ประเมินอัตราจำนวนผู้ติดสุราทั้งหมดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยจิตเวชในระยะเวลา 1 ปี

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
ผู้ป่วยที่มีผลแทรกซ้อนจากการบำบัดรักษา	น้อยกว่าร้อยละ 5
ผู้ป่วยที่ได้รับบริการบำบัดฟื้นฟูเพื่อป้องกันการติดซ้ำ	มากกว่าร้อยละ 60
ผู้ป่วยที่มารับการรักษาตามนัดหลังจากจำหน่าย	มากกว่าร้อยละ 80
ผู้ป่วยที่สามารถหยุดดื่มสุราหลังการจำหน่ายจากโรงพยาบาลได้นานมากกว่า 30 วัน	มากกว่าร้อยละ 90
ผู้ป่วยที่กลับไปดื่มสุราอย่างหนักมากกว่า 3 ครั้งในระยะเวลา 3 เดือนหลังจำหน่าย	น้อยกว่าร้อยละ 5
ผู้ป่วยที่กลับมารับการรักษาซ้ำภายใน 3 เดือน	น้อยกว่าร้อยละ 5

ผลการปฏิบัติและพัฒนางาน

ตั้งแต่มกราคมถึงกันยายน 2549 ผู้ติดสุราเข้ารับการรักษาทั้งสิ้น 34 คน จำนวน 37 ครั้ง

ผลการปฏิบัติงาน	เกณฑ์การประเมิน
ผู้ป่วยที่มีผลแทรกซ้อนจากการบำบัดรักษา	ร้อยละ 11
ผู้ป่วยที่ได้รับบริการบำบัดฟื้นฟูเพื่อป้องกันการติดซ้ำ	ร้อยละ 67 *
ผู้ป่วยที่มารับการรักษาตามนัดหลังจากจำหน่าย	ร้อยละ 92 *
ผู้ป่วยที่สามารถหยุดดื่มสุราหลังการจำหน่ายจากโรงพยาบาลได้นานมากกว่า 30 วัน	ร้อยละ 81
ผู้ป่วยที่กลับไปดื่มสุราอย่างหนักมากกว่า 3 ครั้งในระยะเวลา 3 เดือนหลังจำหน่าย	ร้อยละ 11
ผู้ป่วยที่กลับมารับการรักษาซ้ำภายใน 3 เดือน	ร้อยละ 5.41

สรุปผลการดำเนินงานระยะที่ 1

- ผลการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ดัชนีชี้วัด 2 ข้อ
- ทีม Pct เรียนรู้และพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานร่วมกัน